

PARAULES DE VIDA

L'Eucaristia, aliment de pelegrins

El llibre del Deuteronomi és com el testament de Moisès i destaca per la seva madura visió teològica sobre la història d'Israel, que té en l'alliberament de l'esclavatge d'Egipte el seu punt cabdal. *El Senyor amb mà forta ens va fer sortir d'Egipte, la terra on érem esclaus (Ex 13,14).*

Quan Moisès en el Deuteronomi reflexiona sobre l'esdeveniment històric de l'èxode, lliga el fet de l'alliberament salvador amb el fet posterior de *fer caminar el Poble durant quaranta anys pel desert* amb una intenció ben definida: *veure si observaries o no els seus Manaments.*

Al Sinaí, quan Moisès els transmet la proposta del Senyor de pactar una Aliança amb Ell, *unànimement el Poble respon: «Complirem tot el que ha dit el Senyor» (Ex 19,7).* L'espontaneïtat d'aquest clam popular reclama que es verifiqui la promesa: d'aquí neix l'exigència de *caminar quaranta anys*, és a dir tota la vida, *pel desert* on abunden les dificultats i així testimoniar que de fet sí *compleixen tot el que ha dit el Senyor.*

La prova a què Déu els sotmet ve acompanyada per l'aliment extra que els regala: *t'hi alimentava amb el manà que els teus pares no coneixien.*

La prefiguració del manà és bàsica per a comprendre la novetat de l'Eucaristia, que és també l'aliment diví adequat per a pelegrins.

El cp. 10 de la primera Carta de Pau als cristians de Corint (escrita l'any 55/56 d.C.) és l'escrit més antic que testimonia la força de l'Eucaristia com a nexa d'unió del cristià amb Crist i amb els germans.

El calze de la benedicció que beneïm, ¿no és comunió amb la sang del Crist? El pa que partim, ¿no és comunió amb el cos de Crist? Per això ni que siguem molts visiblement, en realitat «som» un sol cos.

L'expressió original grega i la mateixa versió llatina de la Vulgata, més que de «*formar*» un sol cos (com una figura que construïm nosaltres), parlen de «*ser un sol cos*» com a realitat regalada per Déu en l'Eucaristia.

Jo soc el Pa viu baixat del cel. Qui menja d'aquest Pa, viurà per sempre: a la 2a part (v. 48-58) del Discurs del Pa de Vida (*Jn 6,22-58*) el concepte-clau emprat per Jesús ja no és tant el «*creure en mi*» o «*venir a mi*» sinó específicament «*menjar el Pa*» o «*menjar la carn*» amb referència ja directa a l'Eucaristia.

Amb raó diu Jesús que *Jo soc el Pa de vida:* perquè no es pot separar el donant, que és Jesús, del seu regal suprem que és Ell mateix fet Eucaristia.

«Rebre l'Eucaristia en la Comunió porta com a fruit principal la unió íntima amb Jesucrist, que

troba el seu fonament en el banquet eucarístic. Allò que l'aliment material produeix en la nostra vida corporal, ho realitza la Comunió d'una manera admirable en la nostra vida espiritual» (Catecisme 1391-1392).

«Realment l'Eucaristia és la síntesi i el summe de la nostra fe. La nostra manera de pensar concorda amb l'Eucaristia i al seu torn l'Eucaristia confirma la nostra manera de pensar» (Catecisme 1327).

La comunió sacramental amb Crist-Eucaristia porta a la comunió vital amb Crist-germà *afamat / assedegat / despullat / sense sostre (Mt 25,35s).*

Per això la solemnitat del Corpus Cristi té dues dimensions essencials i inseparables: l'amor de fidelitat a Crist present en l'Eucaristia al qui mengem per rebre la força necessària que ens permet seguir les petjades de Jesús de Natzaret i, l'amor solidari a tots els germans de Crist que avui comparteixen la creu de les injustícies que el món va carregar damunt les espatlles del Fill de Déu fet home per nosaltres.

La conseqüència del *menjar la carn i beure la sang del Fill de l'home* és la recíproca permanència del cristià en Crist i de Crist en el cristià. Aquest és el *menjar que no es fa malbé i perdura sempre.*

Que la nostra caritat solidària i esforçada sigui el segell de la nostra autèntica comunió eucarística.

José Luis Arín Roig
Administrador diocesà

APUNTS PER A L'ANÀLISI

Pacem in Terris, del papa Joan XXIII, va néixer en un context històric de profunda crisi internacional: els conflictes a Algèria i al Congo del 1962, l'annexió de Nova Guinea a Indonèsia, les lluites a Laos, les noves matances a Algèria, una segona crisi al Congo, els contrastos entre els soviètics i les forces aliades de Berlín, que van desembocar en la forta tensió entre els Estats Units i la Unió Soviètica per la qüestió cubana, posant en perill la pau internacional... En els seus missatges radiofònics durant la II Guerra Mundial, Pius XII ja havia posat l'atenció en el tema de la pau tot destacant l'estreta relació que hi ha entre la pau i el recte ordre social.

Des de la seva publicació l'11 d'abril de 1963, l'encíclica de Joan XXIII va provocar un immens interès a causa de

El do de la pau davant l'horror de la guerra

la importància de la qüestió tractada. Es pot dir que aquesta encíclica és considerada com l'anunci evangèlic de les condicions de la pau. Al document, el Sant Pare fa evident que la pau vol dir el desenvolupament global de cada home, de cada poble. No és ni l'absència de guerra, ni l'equilibri militar entre opinions oposades, sinó un treball coral que involucra tota la família humana en la realització d'un ordre social més just, fonamentat en quatre pilars: la veritat, la justícia, la solidaritat i la llibertat.

Des del punt de vista de la veritat, l'encíclica afirma que totes les comunitats polítiques són iguals en dignitat natural. D'aquí se segueix que cadascuna tingui dret a l'existència i al desenvolupament mateix. Pot passar que algunes nacions avantatgin altres en el grau de cultura, civilització, etc. Això, lluny de ser una causa lícita de dominació, constitueix més aviat una obligació per prestar més ajuda al progrés comú de tots els pobles.

Des del punt de vista de la justícia internacional, cada comunitat política té el

deure de reconèixer i respectar els drets de les altres comunitats. Això implica que, així com en les relacions privades els homes no poden buscar els seus propis interessos a costa del dany a tercers, de la mateixa manera les comunitats polítiques no poden, sense incórrer en delictes, procurar-se un augment de riquesa que constitueixi injúria o represió de les altres nacions.

Des del punt de vista de la solidaritat, en l'ordre internacional cal que les comunitats polítiques es moguin a l'onada del convenciment del bé comú particular, que no es pot separar del bé propi de tota la família humana. Aquesta és una de les principals novetats de l'encíclica perquè pressuposa l'existència del bé comú universal.

Mn. Eduard Salinas

PALABRAS DE VIDA

La Eucaristía, alimento de peregrinos

El libro del Deuteronomio es como el testamento de Moisés y destaca por su madura visión teológica sobre la historia de Israel, que tiene en la liberación de la esclavitud de Egipto su punto capital. *Con mano fuerte nos sacó el Señor de Egipto, de la casa de esclavitud* (Ex 13,14).

Cuando Moisés en el Deuteronomio reflexiona sobre el acontecimiento histórico del éxodo, liga el hecho de la liberación salvadora con el hecho posterior de hacer *recorrer estos cuarenta años por el desierto* con una intención muy definida: *ver si observas sus preceptos o no*.

En el Sinaí, cuando Moisés les transmite la propuesta del Señor de pactar una Alianza con Él, *todo el pueblo, a una respondió: «Haremos todo cuanto ha dicho el Señor»* (Ex 19,7). La espontaneidad de este clamor popular reclama que se verifique la promesa: de aquí nace la exigencia de *recorrer cuarenta años*, es decir toda la vida, *por el desierto* donde abundan las dificultades y así testimoniar que de hecho sí cumplen *todo cuanto ha dicho el Señor*.

La prueba a que Dios los somete viene acompañada por el alimento extra que les regala: *te alimentó con el maná, que tú no conocías ni conocieron tus padres*.

La prefiguración del maná es básica para comprender la novedad de la Eucaristía, que es también el alimento divino adecuado para peregrinos.

El cp. 10 de la primera Carta de Pablo a los cristianos de Corinto (escrita en el 55/56 d.C.) es el escrito más antiguo que atestigua la fuerza de la Eucaristía como nexo de unión del cristiano con Cristo y con los hermanos. El cáliz de la bendición que bendecimos, ¿no es comunión de la sangre de Cristo? Y el pan que partimos, ¿no es comunión del cuerpo de Cristo? Por eso, *nosotros, siendo muchos* visiblemente, en realidad *«formamos» un solo cuerpo*.

La expresión original griega y la misma versión latina de la Vulgata, más que de *«formar» un solo cuerpo* (como una figura que construimos nosotros), hablan de *«ser un solo cuerpo»* como realidad regalada por Dios en la Eucaristía.

Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo, el que coma de este pan vivirá para siempre: en la 2.ª parte (v. 48-58) del Discurso del Pan de Vida (Jn 6,22-58) el concepto-clave empleado por Jesús ya no es tanto el *«creer en mí»* o *«venir a mí»* sino específicamente *«comer el Pan»* o *«comer la carne»* con referencia ya directa a la Eucaristía.

Con razón dice Jesús que *Yo soy el pan de la vida*: porque no se puede separar al donante, que es Jesús, de su regalo supremo que es Él mismo hecho Eucaristía.

«Recibir la Eucaristía en la comunión da como fruto principal la unión íntima con Cristo Jesús, que encuentra su fundamento en el banquete eucarístico. Lo que el alimento material produce en nuestra vida corporal, la comunión lo realiza de manera admirable en nuestra vida espiritual» (Catecismo 1391-1392).

«En resumen, la Eucaristía es el compendio y la suma de nuestra fe: «Nuestra manera de pensar armoniza con la Eucaristía, y a su vez la Eucaristía confirma nuestra manera de pensar» (Catecismo 1327).

La comunión sacramental con Cristo-Eucaristía lleva a la comunión vital con Cristo-hermano *hambriento / sediento / desnudo / forastero* (Mt 25,35s).

Por eso la solemnidad del Corpus Cristi tiene dos dimensiones esenciales e inseparables: el amor de fidelidad a Cristo presente en la Eucaristía a quien comemos para recibir la fuerza necesaria que nos permite seguir las huellas de Jesús de Nazaret y, el amor solidario a todos los hermanos de Cristo que hoy comparten la cruz de las injusticias que el mundo cargó encima de los hombros del Hijo de Dios hecho hombre por nosotros.

La consecuencia de *comer la carne y beber la sangre del Hijo del hombre* es la recíproca permanencia del cristiano en Cristo y de Cristo en el cristiano. Este es la comida que *no se echa a perder y perdura siempre* que nuestra caridad solidaria y esforzada sea el sello de nuestra auténtica comunión eucarística.

José Luis Arín Roig
Administrador diocesano

Visita guiada de Dertosa Sacra a l'Arxiprestal de Morella

El dissabte 29 d'abril, complint l'Agenda de Catalunya / Dertosa Sacra, hem tingut la visita guiada a l'Arxiprestal Basílica de Santa Maria la Major de Morella i al Convent Reial de Sant Francesc, que enguany compleix els 700 anys de la seva fundació.

La visita, exitosa, com tots els anys, amb la participació d'onze persones i la col·laboració de l'historiador local Carlos Sangüesa, ens ha permès conèixer a fons la història de la construcció d'ambdós edificis i la vida multiseccular del cenobi dels menorets i de la comunitat cristiana de Morella. Hem pogut gaudir de la bellesa que ens regalen l'arquitectura, l'escultura i la pintura medievals —la *Via Pulchritudinis* que expressa la bellesa de la fe— explicades per Mn. Josep Alanyà, canonge arxiver de la Catedral de Tortosa, responsable de la visita guiada. Gràcies

a la generosa col·laboració d'Antoni Ortí, organista de Santa Maria la Major, hem pogut començar la jornada amb un selecte concert d'obres barroques, que ha interpretat al magnífic orgue de Francesc Turull, inicialment per al nostre grup, al qual, omplint fins a mitja església, s'han sumat altres grups que visitaven el temple i han quedat atrets per les cascades de sons dels registres variats de l'orgue, singularment per la sonoritat i potència de la trompeteria de batalla.

Hem admirat el fresc de la *Dansa de la Mort* de l'aula *De profundis* del convent de menorets i, a l'Arxiprestal, la pintura de Sant Pere, de Joan Reixach (1470-1480), probable retrat del papa Benet XIII, enguany que es compleixen els 600 anys de la seva mort.

Redacció de Catalunya / Dertosa Sacra

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

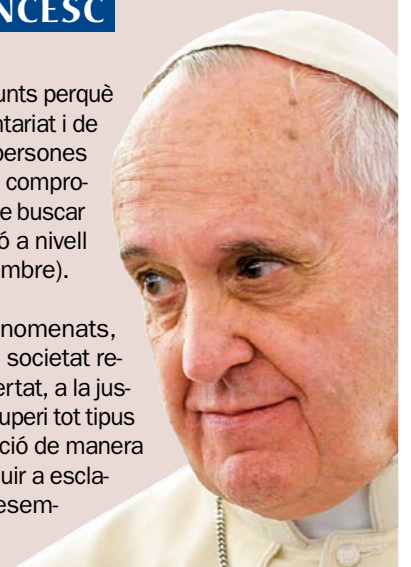

@Pontifex_es: «Exercir violència contra una dona o explotar-la no és un simple delictes, és un crim que destrueix l'harmonia, la poesia i la bellesa que Déu va voler donar al món» (25 de novembre).

@Pontifex_es: «Déu s'amaga en les situacions comunes de la nostra vida. No ve amb esdeveniments extraordinaris, sinó amb les coses de tots els dies: el treball quotidià, una trobada casual, una persona necessitada... Aquí està el Senyor que ens crida i inspira les nostres accions» (29 de novembre).

@Pontifex_es: «Preguem junts perquè les organitzacions de voluntariat i de promoció humana trobin persones que estiguin desitjoses de comprometre's amb el bé comú i de buscar noves vies de col·laboració a nivell internacional» (1 de desembre).

@Pontifex_es: «Estem anomenats, tots junts, a construir una societat renovada i orientada a la llibertat, a la justícia i a la pau, perquè se superi tot tipus de desigualtat i discriminació de manera que cap persona pugui reduir a esclavitud a una altra» (2 de desembre).

Tridu en honor al Sant Crist de la Puríssima

La ciutat de Tortosa té una gran devoció al Sant Crist de la Puríssima i tots els anys els dies 1, 2 i 3 de maig se celebra el Tridu en honor al Sant Crist, obra del frare franciscà Humili da Petralia

Pregàries pròpies del Tridu abans de la Missa

S'inicià tots els dies amb l'acte de contricció i tot seguit: «T'adorem Crist i et beneïm. Que per la teua Santa Creu has redimit el món.»

A continuació una pregària comú per als tres dies del Tridu i, tot seguit, una diferent per a cada dia, però, començant les dels tres dies amb les paraules: «Us saludem, Creu Santíssima...», acabant amb l'antífona i les invocacions iguals per a tots els dies: «Jo et saludo, oh Creu, la meua única esperança! Augmenta la gràcia a les persones pietoses». «Jo et saludo, oh Creu, la meua única esperança! Perdona les culpes dels qui no són bons». «Jo et saludo, oh Creu, la meua única esperança! Salva la teua Confraria aquí congregada per honorarte.»

I per acabar l'oració final: «... Infon el teu Esperit en cadascú de nosaltres... Beneeix la nostra ciutat... No la deixes mai de la teua mà. Senyor, que vius i regnes amb el Pare en la unitat de l'Esperit Sant, Déu, per tots els segles dels segles. Amén.»

Celebració de l'Eucaristia

El primer dia del Tridu celebrà l'Eucaristia el M.I. Pascual Centelles Llop; va fer l'homilia sobre: «La fe, l'esperança i la caritat. El penediment». Els cants van acompanyar la celebració.

El segon dia va celebrar Mn. Willy Dibala Malmembo; va fer l'homilia sobre: «El Crist ha assumit la nostra condició humana i per la fe tenim el deure de respectar tothom». També els cants van acompanyar algunes moments de la Missa.

Com a cloenda del Tridu el va celebrar el M.I. Josep M. Membrado Blas; en l'homilia comentà: «Les mirades de la gent al Crist i del Crist a la gent.»

Finalment vam cantar els *Goigs del Sant Crist de la Puríssima*, mentre veneràvem la relíquia. «Pues implora tu favor, siempre tu amante Tortosa. Dadnos tu gracia copiosa, Jesús, dulce Redentor.»

Que la Mare de Déu de la Cinta i el Sant Crist de la Puríssima ens ajuden i ens acompanyen sempre.

Va ser una celebració molt participada per un bon nombre de tortosins i tortosines.

Maria Joana Querol Beltrán

Trobada de nens de comunió de la Terra Alta

Com ja és costum des de fa molts anys, el passat dilluns 1 de maig els nens i nenes de la catequesi de comunió que rebran el sagrament aviat, es van trobar a l'Ermida de Santa Madrona de Corbera d'Ebre.

En un ambient festiu i familiar, van fer jocs amb els catequistes i com a cloenda van rebre el sagrament del perdó.

Mn. David Arasa

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

12. ■ Dilluns (lit. hores: 2a set.) [2C 1,1-7 / SI 33 / Mt 5,1-12]. Tortosa: □ Santa M. Rosa Molas i Vallbé (1815-1876), religiosa de Reus, fund. Gnes. MdD de la Consolació, a Tortosa (CMC, 1858); sant Joan de Sahagún, prev. agustí; beata Iolanda (o Violant), rel. franciscana.

13. □ Dimarts [2C 1,18-22 / SI 118 / Mt 5,13-16]. Sant Antoni de Pàdua

(†1231), prev. franciscà i dr. de l'Església, nat a Lisboa, patró del ram de la construcció; sant Fandila, prev.

14. ■ Dimecres [2C 3,4-11 / SI 98 / Mt 5,17-19]. Sant Eliseu, profeta (s. IX aC); santa Digna, vg. i mr.

15. ■ Dijous [2C 3,15-4,1.3-6 / SI 84 / Mt 5,20-26]. Santa Maria Miquela del Santíssim Sagrament (Madrid, 1809-València, 1865), vg., fund. adora-

trius a Madrid; sant Bernard de Menton, rel.

16. □ Divendres [Dt 7,6-11 / SI 102 / 1Jo 4,7-16 / Mt 11,25-30]. Sagrat Cor de Jesús. Sant Quirze (Quirc, Quiri o Quir) i la seva mare Julita, màrtirs (s. IV); sant Ferriol, prevere i mr.; sant Ilpiti, mr.

17. □ Dissabte [Is 61,9-11 / SI 1S / Lc 2,41-51]. Cor Immaculat de la Be-

aurada Verge Maria. Sant Gregori Barbarigo, bisbe de Bèrgam i de Pàdua (s. XVIII); santa Emília Vialar, vg. i fund. (1856).

18. ■ Diumenge vinent, XI de durant l'any (lit. hores: 3a set.) [Ex 19,2-6a / SI 99 / Rm 5,6-11 / Mt 9,36-10,8]. Sants Marc i Marcel·lià, germans mrs. a Roma; santa Marina, vg. i mr.; sants Ciríac i Paula, vg., germans mrs.

El Cos i la Sang de Crist (A)

COMENTARI

«La meva carn és un veritable menjar»

En l'Eucaristia consagrem el pa i el vi. Pa i vi ja ens parlen de l'aliment de la nostra vida. Avui les lectures d'aquest dia del Corpus ens parlen sobretot de l'Eucaristia com aliment de la nostra vida: *Si no menges la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres*. Si volem tenir una vida cristiana plena ens cal menjar el Cos i la Sang de Crist. Ho ha dit clarament el Senyor: *Qui menja la meva carn i beu la meva sang té vida eterna i jo el ressuscitaré el darrer dia*. La vida que ens dona el Senyor és per ara, mentre som en aquest món però és també garantia de la pròpia resurrecció. Sense l'Eucaristia és impossible viure com a cristians. Per això la missa del diumenge és molt més que una obligació; és la condició indispensable per a tenir una existència cristiana. Jesús recorda als jueus que valoraven molt el manà que Déu els havia donat al desert que el veritable aliment és l'Eucaristia: *Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre*. No hi ha comparació possible entre manà i Eucaristia. De fet ja a la primera lectura Moisès recorda aquest manà però diu: *Perquè aprenguessis que l'home no viu només de pa, viu de tota paraula que surt de la boca de Déu*. Més enllà de l'aliment material hi ha un aliment molt superior, l'aliment de l'Eucaristia. I sant Pau a la segona lectura ens recorda la realitat de la presència de Crist en el pa i en el vi: *El calze de la benedicció no és potser comunió, amb la sang de Crist? El pa que partim, no és potser comunió amb el cos de Crist?* I com rebem el mateix Crist hem de viure en comunió amb Crist i amb els germans: *Tots nosaltres ni que siguem molts, formem un sol cos*. Ningú no pot dir que no pot portar una vida cristiana, que no pot seguir Jesús pel camí de la creu, quan tenim aquest aliment, que és el mateix Crist, que ens dona tota la força que necessitem, que ens dona una vida immortal. La nostra vida cristiana no pot ser ni raquítica ni malfaltissa.

▶ Lectura del llibre del Deuteronomi (Dt 8,2-3.14b-16a)

Moisés digué al poble: «Recorda't del camí que el Senyor t'ha fet fer pel desert des de fa quaranta anys per afligir-te, per provar-te, per conèixer els sentiments del teu cor i veure si observaries o no els seus manaments. T'afligí fent-te passar fam, però després t'alimentà amb el manà, que ni tu ni els teus pares no coneixíeu, perquè aprenguessis que l'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu.

Recorda't del Senyor, el teu Déu, que et va fer sortir de la terra d'Egipte, un lloc d'esclavatge; que t'ha fet passar per aquest desert immens i terrible, infestat de serps verinoses i d'escorpins, una terra eixuta, sense aigua, on per a tu va fer saltar un doll d'aigua de la roca dura, i t'hi alimentava amb el manà, que els teus pares no coneixien.»

▶ Salm responsorial (147)

R. *Glorifica el Senyor, Jerusalem.*

Glorifica el Senyor, Jerusalem, / Sió, canta lloances al teu Déu, / que assegura les teves portes / i beneeix dintre teu els teus fills. R.

Manté la pau al teu territori / i et sacia amb la flor del blat. / Envia ordres a la terra, / i la seva paraula corre de pressa, no es detura. R.

Anuncia les seves paraules als fills de Jacob, / als fills d'Israel, els seus decrets i decisions. / No ha obrat així amb cap altre poble, / no els ha fet conèixer les seves decisions. R.

▶ Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1Co 10,16-17)

Germans, el calze de la benedicció que nosaltres beneïm, no és, potser, comunió amb la sang de Crist? El pa que nosaltres partim, no és, potser, comunió amb el cos de Crist? El pa és un de sol. Per això tots nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, ja que tots participem del mateix pa.

▶ Lectura de l'Evangeli segons sant Joan (Jn 6,51-58)

En aquell temps Jesús digué als jueus: «Jo soc el pa viu, baixat del cel. Qui menja aquest pa, viurà per sempre. Més encara: El pa que jo donaré és la meva carn, perquè doni vida al món.» Els jueus es posaren a discutir. Deien: «Com s'ho pot fer, aquest, per donar-nos la seva carn per menjar?» Jesús els respongué: «Us ho dic amb tota veritat: Si no menges la carn del Fill de l'home i no beveu la seva sang, no podeu tenir vida en vosaltres. Qui menja la meva carn i beu la meva sang té vida eterna, i jo el ressuscitaré el darrer dia. Ben cert: la meva carn és un veritable menjar, i la meva sang és una veritable beguda. Qui menja la meva carn i beu la meva sang està en mi i jo en ell. A mi m'ha enviat el Pare que viu, i jo visc gràcies al Pare; igualment, els qui em mengen a mi viuran gràcies a mi. Aquest és el pa baixat del cel. No és com el que van menjar els vostres pares. Ells van morir, però els qui mengen aquest pa, viuran per sempre.»

▶ Lectura del libro del Deuteronomio (Dt 8,2-3.14b-16a)

Moisés habló al pueblo diciendo: «Recuerda todo el camino que el Señor, tu Dios, te ha hecho recorrer estos cuarenta años por el desierto, para afligirte, para probarte y conocer lo que hay en tu corazón: si observas sus preceptos o no. Él te afligió, haciéndote pasar hambre, y después te alimentó con el maná, que tú no conocías ni conocieron tus padres, para hacerte reconocer que no solo de pan vive el hombre, sino que vive de todo cuanto sale de la boca de Dios.

No olvides al Señor, tu Dios, que te sacó de la tierra de Egipto, de la casa de esclavitud, que te hizo recorrer aquel desierto inmenso y terrible, con serpientes abrasadoras y alacranes, un sequeal sin una gota de agua, que sacó agua para ti de una roca de pedernal; que te alimentó en el desierto con un maná que no conocían tus padres.»

▶ Salmo responsorial (147)

R. *Glorifica al Señor, Jerusalén.*

Glorifica al Señor, Jerusalén; / alaba a tu Dios, Sión. / Que ha reforzado los cerrojos de tus puertas, / y ha bendecido a tus hijos dentro de ti. R.

Ha puesto paz en tus fronteras, / te sacia con flor de harina. / Él envía su mensaje a la tierra, / y su palabra corre veloz. R.

Anuncia su palabra a Jacob, / sus decretos y mandatos a Israel; / con ninguna nación obró así, / ni les dio a conocer sus mandatos. R.

▶ Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Corintios (1Cor 10,16-17)

Hermanos: El cáliz de la bendición que bendecimos, ¿no es comunión de la sangre de Cristo? Y el pan que partimos, ¿no es comunión del cuerpo de Cristo? Porque el pan es uno, nosotros, siendo muchos, formamos un solo cuerpo, pues todos comemos del mismo pan.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Juan (Jn 6,51-58)

En aquel tiempo, dijo Jesús a los judíos: «Yo soy el pan vivo que ha bajado del cielo; el que coma de este pan vivirá para siempre. Y el pan que yo daré es mi carne por la vida del mundo». Disputaban los judíos entre sí: «¿Cómo puede este darnos a comer su carne?».

Entonces Jesús les dijo: «En verdad, en verdad os digo: si no coméis la carne del Hijo del hombre y no bebéis su sangre, no tenéis vida en vosotros. El que come mi carne y bebe mi sangre tiene vida eterna, y yo lo resucitaré en el último día. Mi carne es verdadera comida, y mi sangre es verdadera bebida. El que come mi carne y bebe mi sangre habita en mí y yo en él. Como el Padre que vive me ha enviado, y yo vivo por el Padre, así del mismo modo, el que me come vivirá por mí. Este es el pan que ha bajado del cielo: no como el de vuestros padres, que lo comieron y murieron; el que come este pan vivirá para siempre.»

Mn. Jaume Pedrós